

AİLE SİSTEMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

Prof. Dr. Serap NAZLI

Dersimizin ana kazanımı:

Bir ailenin sistemini analiz etme becerisi

- Kendi ailenizi değil tanıdığınız bir aileyi düşünün.
- Tanıdığınız ailenin sistemini aşağıdaki kavramlar ile betimlemeye çalışınız:

1. Bütünlük
2. İlişki/etkileşim
3. Eşit erkeklik/zaman
4. Denge/homeostazi
5. Açık-kapalı
6. Alt sistemler ve sınırlar
7. Kurallar
8. Dönüt/bilgi süreci
9. Aile yaşam döngüsü
10. Temel sistemik kuramlar

Gönüllü Final Ödevi 😊

- Ailenin kompleks bir yapısı vardır.
- Aile sistemi bir gestaltdir.
- Bütünlük aile sistemindeki öğelerin birbirine bağlılığını ifade eder.
- Bir öğe tek başına değil bağlantıda olduğu sistemin bütünlüğü içerisinde anlaşılır.

1. Bütünlük

- Her sistemin içinde mutlaka **iletişim** vardır.
- **Ne sorusu** neden/niçin sorusundan daha önemlidir.
- **Ailede neler oluyor?**
- Sözlü-sözsüz tüm davranışlar iletişimin önemli yönleridir.
- Eşler ailenin “mimarı” olarak algılanır. O nedenle eşlerin iletişimi/etkileşimi önemlidir:
 - Eşler arasında bağlılık var mı?
 - Eşler birbirlerinin gereksinimlerini karşılayabiliyorlar mı?
 - Eşler arasında ilişki simetrik mi yoksa tamamlayıcı mı?
 - Eş ilişkisi aile sistemi nasıl etkiliyor?

2. İlişki/iletişim:

- Sistem yaşıyan bir yapıdır.
- Zaman sürekli akar ve ailede değişim kaçınılmazdır.
- Yavaş/hızlı değişim kaçınılmazdır.
- Aileler 'açık' sistemlerdir.
- Aile danışmasında geçmişin önemi inkar edilmez ancak aile sistemindeki problemler 'şimdi'ki etkileşim kalıplarından dolayı devam eder.
- **Aile yaşam döngüsü**, ailenin zaman içindeki doğal değişimine odaklanır.

3. Eşit Ereklik/zaman

- Ailenin her üyesi bilinçli ya da bilinçsiz dengeyi sağlamaya çalışır.
- Ailede denge bozulduğunda aile üyeleri onu restore etmeye çalışır.
- Aile dengesini yeniden oluşturamazsa yardım arar.
- **Ailenin dengesi nasıl bozulur?**
- Aile yatay ve dikey pek çok problemle karşılaşır:
- **Yatay:** Gelişimsel (yaşam döngüsü geçişleri) ve ani (savaş, ekonomik kriz, deprem, kronik hastalık vb.)
- **Dikey:** Kuşaktan kuşağa aktarılan doğuştan miras, toplumsal beklentiler, mitler, sorunlar vb.

4.Denge & Homeostazi

- Stres, aile yaşamının bir parçasıdır ve dengenin bozulmasına neden olur.

- Stres nedenlerinden bazıları:

1. Ekonomik

2. Çocukların olumsuz davranışları

3. Eş ilişkisindeki sıkıntılar

4. Kök aile ve dış sistem

5. Mekan değişimi

6. Tesadüfler (miras, piyango, şöhret vb)

7. Hastalık vb

Ülkemizde ailelerin dengesini bozan STRES kaynakları neler?

- Aile sistemi **dış sisteme** ne tamamen açık ne de kapalıdır.
- Her ailenin kırmızı çizgilerinin olması gerekir.
- Sağlıklı bir ailenin açık-kapalı arasında dengesi olması lazım.
- **Sizce ülkemizde ailelerin kırmızı çizgileri var mı? Varsa nasıl?**
- Kuşak çatışması fazla kapalı sistemlerde olur.
- Çok açık sistemde ailenin devamlılığı zordur.

Günümüz çekirdek ailesi ile dış sistem ilişkisi nasıl?

Sosyal medya aileyi nasıl etkiler?

5. Açık-Kapalı Sistem:

- Aile bütündür, gestalttir.
- Bu bütün alt sistemlerden oluşmuştur.
- Çekirdek ailede en az 3 alt sistem vardır: Eş, ebeveyn, kardeş/çocuk
- Bir aile üyesi birden fazla alt sistemin üyesidir.
- Alt sistemler yaşa, cinsiyete, ilgiye vb. değişebilir.
- Her alt sistemin rolleri ve buna bağlı görevleri vardır.
- Eş alt sistemi temeldir.
- Ebeveyn alt sistemi çocuk doğumu ile başlar.
- Her alt sistemin bir sınırı vardır.

6. Alt Sistemler ve Sınırlar:

-
- Sınır bir anlamda mekansaldır. Evin odaları ve kapısı sınırdır.
 - Bazı kapılar sensörlüdür , kapı çalınmadan içeri girilir.
 - Bazı kapılar kale kapısı gibidir, içeri girmek çok zordur.
 - **Evdeki kapı nasıl olmalıdır?**
 - Sınırlar belirsiz, belirgin ve katı olabilir.
 - Sınırdaki denge 'belirgin' sınırdır.
 - Sınırlar sürekli belirsiz üyeler ise 'iç içe'; katı ise 'kopuk' olur.
 - **Hangi durumlarda belirsiz ve katı sınır gereklidir?**

-
- Ailede **genellikle** sınırlar belirgin olmalı ama zaman zaman duruma göre esnek olmalıdır.
 - Sınırları en net kurallar belirler.
 - Kurallar davranışlarımızı ve sınırlarımızı belirler.
 - Kültürel değerler de bunu etkiler.

Bizim kültürümüzde ailede sınır var mı?

- Aile kurallarla yönetilen bir sistemdir.
- Kurallar ailenin davranış kalıplarını ve rollerini belirler.
- Ailede kurallar nasıl belirlenir?
- Katı olan ailelerde belirgin-değişmez kurallar vardır.
- Katı ailelerde kurallar emredicidir, otorite kuralları koyar diğer üyeler uyarlar.
- **Sağlıklı ailelerde kurallar duruma göre esnetilir, kurallar ortak alınır, açık ve nettir.**

Ailede kural olmalı mı?

7.Kurallar:

- Sosyal sistemler **iç-dış dönütlere** duyarlıdır.
- Sosyal sistemler sürekli değişim, yenileşme, revizyon, yeniden yapılanma, güncellenme içindedir.
- Bilgi alış verişı bütün sistemlerde temeldir.
- Sisteme **yeterli bilgi giriyorsa** aile açıktır, girmiyorsa kapalıdır.
- Sistem geribildirim üzerine yapılandırılmış sibernetik yapıdadır.
- Ailede her üye bir diğerini etkiler. Herhangi bir eylem hem tepki hem de tepkiye yanıttır.

8. Dönüt/Bilgi Süreci:

AİLE YAŞAM DÖNGÜSÜ

- Bireysel gelişim evresi gibi ailenin de gelişim evreleri vardır.
- Aile yaşam döngüsü 'zaman' içinde ailenin gelişimini betimlemek için kullanılır.
- Sistem kuramları ile birlikte sıkça kullanılır.
- Duvall önce 4 evre sonra 8 evreli modelini geliştirmiştir.
- Döngü evlilik ile başlar ölümle biter.

1.DÖNEM: Genç Yetişkinler- Evden Ayrılma:

- Bu evrede bireylerin evden ayrılıp bağımsız bir kimlik geliştirmeleri gerekiyor. Bu 'duygusal olgunluk' gerektirir.
- **Gençleri yeni aileye hazırlayan faktörler neler?**

2.DÖNEM: Yeni Evli Çiftler:

- Evlilik ile yeni bir aile sistemi kurulur ve eş alt karşılıklı destek, uyum, birliktelik ve bağlılık oluşması gerekir.
- Boşanma riskinin en fazla olduğu dönemdir.
- **Neden???**

3.DÖNEM: Küçük Çocuklu Aileler:

- Çocukla birlikte eş alt sistemine 'ebeveyn' alt sistemi eklenir. Eş alt sisteminde uyum olmadan ebeveyn alt sistemi uyumlu olmaz.
- Çocuk olmadan eş uyumu, mesleki konuma dikkat edilmeli
- Her iki eşin de çocuğu istemesi ve hazır olması gerekir.

4.DÖNEM: Ergen Çocuklu Aileler

- Eşler orta yaşa girmiş, eş ilişkisinde ve mesleklerinde belli düzeye ulaşmış ya da her ikisi de doyumsuz olabilir.
- İlk 3 dönemi iyi kötü atlatabilen çiftlerde ortak dil/ uyum daha iyidir.
- Ancak boşanma riskinin olduğu dönemdir?
- Ergen çocuk aile sistemini nasıl etkiler?

5. DÖNEM: Çocukların Eviden Ayrılması:

- Bu evre çocukların ergenlikten çıkıp genç yetişkinlik dönemine girdikleri, meslek edinip kazanca dönüştürdükleri, başka sosyal ilişkiler geliştirip yuvadan uçmaya hazırlandıkları dönem
- Karı-koca mesleklerinde emeklilik sürecine girerler.

6.DÖNEM: Yaşlılık Dönemi

- Emekli olunmuş, pasif yaşama geçilmiştir.
- Evli çocuklarla beraber gelin-damat, torun ve dünürlere ilişkiler başlar
- Azalan sağlık sorunları ile uğraşılır
- Ölüme hazırlık dönemidir
- Eş ölümü, yalnızlık, çocukların yanına sığınma-huzurevi
- Din ile yoğun uğraşı başlar

PDRci olarak yorumlayınız 😊

Baba, Eşini ve 4 Çocuğunu öldürüp intihar etti!

12 Ekim 2024 Cumartesi 13:37

Gaziantep'te bir baba, eşini ve 4 çocuğunu öldürdükten sonra intihar etti.

TİGRİS HABER - Merkez Şahinbey ilçesine bağlı Güzelvadi Mahallesi 43 No'lu Sokak'taki bir evde oturan Ahmet Demir, eşi Emine Demir ile çocukları Medine (11), Eda Nur (9), Azra (5) ve Yusuf Demir'i (4) tabancayla öldürdü.

Etstur

Aile katliamı: 6 ölü!

Gaziantep'in Şahinbey ilçesine bağlı Güzelvadi Mahallesi 43 No'lu Sokak'taki bir evde oturan Ahmet Demir, eşi Emine Demir ile 3'ü kız ve 1'i erkek 4 çocuğunu silahla öldürdü. Ahmet Demir daha sonra aynı silahla yaşamına son verdi. Gaziantep Valiliği'nden konuya ilişkin yapılan açıklamada, "Emniyet güçlerimiz tarafından yapılan incelemede şahsın, bipolar rahatsızlığı bulunduğu, psikolojik sorunlarının olduğu yakınları tarafından beyan edilmiş, son bir yıl içerisinde 7 hastane kaydı tespit edilmiştir. Olayla ilgili geniş çaplı soruşturma devam etmektedir" denildi

Anadolu Ajansı

Giriş: 12.10.2024 - 13:22

Güncelleme: 12.10.2024 - 18:11

ABONE OL

Google News

Boşanma=
Kadın
Cinayeti

Diyarbakır'da dehşet: Uzman çavuş, boşanma aşamasındaki eşini öldürüp, intihar etti

05.10.2024 - 17:04 | Son Güncellenme: 05.10.2024 - 18:06

Gıyasettin TETİK-Seyfettin EKEN/DİYARBAKIR (DHA)-

#Diyarbakır

#Muhammed Recai Işık

#Sur

Diyarbakır'da uzman çavuş Muhammed Recai Işık (29), önce, tartıştığı boşanma aşamasındaki eşi Bedriye Işık'ı (29) tabancayla öldürdü, ardından da kendi yaşamına son verdi.

Dünürler!!?

08:24 haberturk.com — Özel

HABER TÜRK SON DAKİKA

Haberler > Yerel Haberler > Diyarbakır Haberleri

Diyarbakır'da dünür aile fertleri arasındaki silahlı kavgada, damat ve 1 akrabası öldü

Diyarbakır'ın merkez Yenişehir ilçesinde dünür ailenin fertleri arasında meydana gelen silahlı kavgada, 2 kişi hayatını kaybetti.

Anadolu Ajansı Giriş: 13.10.2024 - 00:32 Güncelleme: 13.10.2024 - 00:35

ABONE OL Google News

Sizlere daha iyi bir hizmet sunabilmek için sitemizde çerezlerden faydalanıyoruz. Sitemizi kullanmaya devam ederek çerezleri kullanmamıza同意 edersiniz. KABUL ET